

Motion till riksdagen 2005/06:T216

av **Rolf Gunnarsson (m)**

Åkeribranschen

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om behovet av satsningar på transporter och logistik.

Motivering

Jag var på en konferens i Falun nyligen. Det handlade om situationen för landets åkeriföretag. Det var en mycket intressant konferens. Det var ingen konferens där alla åkare enbart ”gnällde” över situationen och om hotande pålagor.

Nej, åkeriföretagen slog en sorts larm om att med de tankar, funderingar och förslag som bl.a. finns i Vägtrafikskatteutredningens slutbetänkande ”Skatt på väg” (SOU 2004:63) så skulle det, vid ett genomförande, få mycket stora konsekvenser – bl.a. för ett län som Dalarna. Konsekvenserna skulle slå hårt mot länets befolkning eftersom Dalarnas län är ett glesbygdslän och beroende av transporter.

Visst har åkerinäringen små marginaler, men de pålagor som hotar – och med Miljöpartiet med vid grytorna kan ju hotet lätt övergå till verklighet – kommer konsekvenserna.

Titta på vårt grannland i öster:

Finland har insett betydelsen av transporter för att utveckla konkurrenskraftiga företag. Genom 35 särskilda åtgärder skall Finlands kommunikationsminister förbättra landets konkurrensläge på den internationella transportmarknaden. Finska företags konkurrenskraft skall stärkas genom sänkta transport- och logistikkostnader. Det är ett utvecklingsprogram som tagits fram i samarbete med näringslivet och högskolorna. Det finska kommunikationsministeriet förklarar att den synligaste delen av logistiken utgörs av transporter och den kan bäst påverkas direkt med statliga åtgärder. Transporterna behöver transportleder, terminaler, trafik- och transportmedel, förare samt data- och kommunikationsteknik. Myndigheterna kan med sina beslut påverka hur dessa är tillgängliga, till vilket pris och till vilken kvalitet.

Fel! Okänt namn på

Här i Sverige har det varit annorlunda. Löften och ännu mera löften – med start då Björn Rosengren var näringsminister.

En inriktning är att regeringen bör avhålla sig från att höja skatter och avgifter som har påverkan på arbetskraftskostnaderna. Man bör också undvika att höja andra skatter och avgifter för godstransporterna. Dessutom bör man verka för att de avgifter som belastar trafiken hålls på en skälig nivå i EU och att konkurrensförutsättningarna är jämlika. Vi skall veta att många ”öståkare” finns i landet och med ”skitig diesel” i tankarna.

Logistikens effektivitet grundar sig också på kunnande, enligt det finska kommunikationsministeriet. Ökade satsningar bör därför göras på högskoleutbildningen i logistik.

Den svenska åkerinäringen har tillsammans med övrigt näringsliv och arbetsmarknadens parter under lång tid uppmärksammat regeringen på behovet av ökade satsningar inom transportsektorn – inte nya pålagor i form av skatter och avgifter. Det finns ett handlingsprogram för svensk åkerinäring. Det finns ett antal åtgärder som skulle kunna vidtas för att förbättra Sveriges konkurrensläge. Till stora delar liknar det Finlands satsning. Men i Sverige händer ingenting. De signaler som regeringen ger är snarare negativa. Den transportpolitiska propositionen har vi ännu inte sett. Det är hög tid för regeringen att inse betydelsen av transporter och logistik för svenska företags konkurrenskraft och agera. Åtgärder måste vidtas omedelbart och den svenska regeringen borde ta lärdom av Finlands kraftsamling.

Finland verkar också ha kommit till insikt om att det inte finns något motsatsförhållande med att sänka transportkostnaderna och den miljöpåverkan som transporterna har. Det är genom stimulans och satsningar på transportsektorn som nödvändiga miljöförbättringar kan åstadkommas. Genom fortsatt teknikutveckling, alternativa drivmedel och ett sparsamt körsätt kommer klimatpåverkan att minska.

Sveriges regering måste därför satsa på att förbättra svenska transportföretags förutsättningar, sänka skatterna på transporter, och därmed förbättra näringslivets internationella konkurrenskraft.

Jag återgår till den konferens jag inledningsvis nämnde. Där togs en rad frågor upp och den bild som personer från olika näringar målade upp var skrämmande. Och mycket handlade om glesbygden och landsbygden – som skulle drabbas hårt om nya pålagor genomförs. Därmed är just åkerifrågorna och transportfrågorna viktiga för Dalarnas län.

Åkerinäringen påpekade att varje ny pålaga i slutändan drabbar konsumenten – alltså många inom låglönegrupperna, som redan har svårt att få pengarna att räcka till.

Vi skall komma ihåg att Sverige har ett transporteffektivt åkerisystem. Sverige noterar, i en statistik jag såg, minst antal lastbilar räknat i BNP.

Dalarna är alltså ett transportberoende län. Och ett ökat företagande och därmed ökad tillväxt kräver effektiva kommunikationer. Åkeribranschen är ju också beroende av bra vägar och Region Dalarnas representant menade att de 900 miljoner kronor som finns till vägar inte alls räcker. ”Det borde vara det dubbla.”

Fel! Okänt namn på

En representant för Milko menade att nya pålagor för transporter drabbar kunderna hårt. 1,1 miljoner mil per år går Milkos bilar och man använder 4 miljoner liter diesel. Om ”Skatt på väg” skulle genomföras skulle det ge nya kostnader på 20–25 miljoner kronor. Nya pålagor skulle göra att man inte kunde hämta mjölk hos alla bönder och framför allt inte hos dem som bor ”sämst till” – alltså negativt för ett län som Dalarna.

Mjölkleveranserna till butikerna skulle också skäras ned dramatiskt. Detta sagt samtidigt som man vet att mjölk från Tjeckien är på väg in i landet.

Det här var några konsekvenser av nya pålagor för åkerinäringen.

Från Mellanskog – där det finns 28 000 skogsägare – kom också larm som var uppseendeväckande. Mellanskog har räknat ut att 30 % av industrins virkesbehov skulle vara oekonomisk att avverka, transportera och vidareförädla om de nya pålagorna kom. Det kom också siffror som visade att nya pålagor direkt skulle slå ut vissa företag inom skogsindustrin.

Också LRF betonade vikten av att nya pålagor var omöjliga då det gäller transporter. Det pekades på att 17 % av länets sysselsättning kommer från skogs- och jordbruket.

Det här var några exempel för att visa på de ”larm” som kom på den konferens jag nämnde. Det var alltså inte så att åkeriföretagen ”gnällde” över eventuella nya pålagor utan alla var eniga om en sak:

Om regeringen – med hjälp av Miljöpartiet och vänstern – kommer med nya pålagor kommer dessa pålagor inte bara att drabba åkerinäringen utan kostnaden kommer att få betalas av konsumenterna.

Stockholm den 14 september 2005

Rolf Gunnarsson (m)